

- MJERENJE UČINKA U UPRAVLJANJU GOTOVINOM I PREDVIĐANJU

SASTANAK TEMATSKE
SKUPINE ZA UPRAVLJANJE
NOVČANIM SREDSTVIMA
ZA JEDNICE PRAKSE ZA
RIZNICU PEMPAL-A

Tirana, Albanija
4.-6. studenog 2024.

Pokazatelj 1. Rezultati upravljanja gotovinom

Pokazatelj	Srpanj 2024.	Kolovoz 2024.	Rujan 2024.
% od ukupnog iznosa (vrijednost) dospjelih mjesečnih plaćanja koji nisu izvršena na dan dospijeća (kao rezultat nedostatka likvidnosti)	0%	0%	0%
Odnos neizmirenih avansa ili drugih pozajmica središnje (centralne) banke prema ukupnim mjesečnim rashodima, %	nije primjenjivo (n/a)	nije primjenjivo (n/a)	nije primjenjivo (n/a)

- 1. pokazatelj je relevantan (napomena: Zakonom o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi propisani rokovi za plaćanje:
 - ✓ mogu se ugovoriti rokovi ispunjenja novčane obveze do 60 dana, a ne mogu biti dulji od 360 dana
 - ✓ ukoliko rok nije ugovoren ugovorom rok za ispunjenje novčane obveze mora biti u roku od 30 dana.)
- 2. pokazatelj nije relevantan – zabranjena su kreditna prekoračenja i ostale vrste kreditnih pogodnosti pri Središnjoj (centralnoj) banci – pravna stečevina EU (Ugovor o Europskoj uniji/Ugovor iz Maastrichta)
- dodatni pokazatelj – razlika između prihoda koji se ostvaruje na oročena/a vista sredstva i troškova zaduživanja (realizirano zaduženje za koje se naknadno ispostavilo da nije bilo potrebno) – ne primjenjuje se u RH

Pokazatelj 2. Obuhvat jedinstvenog računa riznice

Državni proračun i proračunski korisnici državnog proračuna

Pokazatelj	2022.	2023.	Prosjek
	mil EUR	mil EUR	
	1	2	3(1+2)/2
A. Gotovinski saldo na JRR-u pod kontrolom trezora i dostupno za izvršavanje obveza	1.819,3	4.000,4	2.909,9
B. Ukupni saldo izuzetih korisnika od poslovanja preko JRR-a u bankarskom sistemu - ne uključuje saldopod A.	382,8	473,4	428,1
C. = A/(A+B)* 100	82,66%	89,43%	86,04%

A. Gotovinski saldo na JRR-u pod kontrolom trezora i dostupno za izvršavanje obveza uključuje državni proračun i proračunske korisnike koji posluju preko JRR-a (bez salda izuzetih proračunskih korisnika državnog proračuna od poslovanja preko JRR-a) – uključuje porezne prihode, vlastite i namjenske prihode i primitke (pomoći, donacije, prihode od zaduživanja, ostale prihode za posebne namjene)

VAŽNO !!!!

ZAKONOM JE ODVOJENA DRŽAVNA OD LOKALNE RAZINE.

Zakonom o proračunu propisano je da državni proračun ima JRR za sve priljeve i odljeve državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna, dok lokalni proračuni (gradovi, općine, županije) imaju JRR za lokalni proračun i proračunske korisnike lokalnih proračuna.

Izvanproračunski korisnici državnog proračuna posluju odvojeno od JRR-a (nemaju obvezu uspostave) osim ako nisu organizacijski uključeni u državni proračun te su u tom slučaju uključeni u novčani tok tijekom JRR-a

Opća država

Pokazatelj	2022.	2023.	Prosjek
	mil EUR	mil EUR	
	1	2	3(1+2)/2
A. Gotovinski saldo na JRR-u pod kontrolom trezora i dostupno za izvršavanje obveza	1.819,3	4.000,0	2.909,9
B. Saldo opće države u bankarskom sistemu bez gotovinskog salda na JRR-u (ne uključuje saldopod A.)	2.310,5	3.338,1	2.824,3
C. = A/(A+B)* 100	44,04%	54,51%	50,74%

Specifikacija pod B.	2022.	2023.	Prosjek
	1	2	3(1+2)/2
Saldo izuzetih korisnika državnog proračuna u izuzetih korisnika od poslovanja preko JRR-a	382,8	473,4	428,1
Izvanproračunski korisnici državnog proračuna	972,1	1.586,2	1.279,1
Lokalni proračuni + izvanproračunski korisnici lokalnih proračuna	955,6	1.278,5	1.117,0

Pokazatelj 3. Predviđanje novčanih tokova

Pokazatelj– svi troškovi	srpanj 2024. mil EUR	kolovoz 2024. mil EUR	rujan 2024. mil EUR
Prihodi (predviđanje) Rf	2.163,4	2.141,9	2.307,5
Prihodi (stvarni) Ra	2.547,4	2.149,9	2.525,4
(Ra-Rf)/Ra*100%	15,1	0,4	8,6
Rashodi (predviđanje) Ef	2.701,6	2.411,0	2.400,3
Rashodi (stvarni) Ea	2.679,4	2.268,5	2.317,5
(Ea-Ef)/Ea*100%	-0,8	-6,3	-3,6
Neto odstupanje ((Ra Rf)- (Ea-Ef))/Ra*100%	15,9	7,0	11,9

Pokazatelj– dio fiksnih troškova	srpanj 2024. mil EUR	kolovoz 2024. mil EUR	rujan 2024. mil EUR
rashodi (predviđanje) Ef	1.552,3	1.462,6	1.559,2
rashodi (stvarni) Ea	1.571,7	1.450,6	1.549,3
(Ea-Ef)/Ea*100%	1,2	-0,8	-0,6

• PROVEDENE ANALIZE UKAZUJU:

- odstupanja u projekcijama rashoda i izdataka odnose se u najvećoj mjeri na drugačiju dinamiku izvršenja kapitalnih rashoda i projekata sufinanciranih iz fondova EU (javna nabava) od prvotno planiranih, fiksni troškovi imaju manja odstupanja

- konzervativni pristup planiranju prihoda

- dodatna odstupanja u projekcijama prihoda i primitaka odnose se u najvećoj mjeri na drugačiju dinamiku ostvarenja poreza na dodanu vrijednost (prijenos s kraja tekućeg mjeseca na početak slijedećeg mjeseca).

• PREVENCIJA ODSUPANJA U PROJEKCIJAMA

- definiranje fiksnih datuma dospjeća za „velike rashode“ (mirovine, plaće, socijalne naknade, potpore u poljoprivredi i dr.) – smanjuje mogućnost nepredviđenih situacija (ad hoc većih plaćanja)

- s obzirom da se u RH projekcije novčanih tijekova ažuriraju i revidiraju svakog dana, pokazatelj koji mjeri mjesečno odstupanje plana na početku mjeseca u odnosu na ostvarenje na kraju mjeseca, smatramo manje relevantnim

Komentari i preporuke

ISKUSTVA

- kompleksnija struktura proračuna i financijskog plana (detaljnija programska klasifikacija) zahtjeva i složeniju analizu podataka
- novi izvori financiranja (EU fondovi) izradu projekcija novčanih tijekova čine složenijim
- najviše poteškoća u izradama projekcija novčanih tijekova zadaju aktivnosti i projekti koji nemaju određenu dinamiku izvršavanja i ovise o više čimbenika, primjerice javna nabava i sl. (investicijski projekti, projekti sufinancirani sredstvima EU)
- proračunski okvir – nerealno utvrđen godišnji financijski plan reflektira se na točnost projekcija, posebice u zadnjem tromjesečju

PREPORUKE

- dostava informacija od proračunskih korisnika vezano za plaćanja rashoda i izdataka na mjesečnoj razini po danima (za podatke iz njihove nadležnosti)
- edukacije proračunskih korisnika s ciljem unapređenja administrativnih kapaciteta
- integracija aplikativnih rješenja (primjerice e-račun) s proračunom i financijskim planom (račun vidljiv čim ga dobavljač izda, a ne kada proračunski korisnik pošalje u sustav radi plaćanja)
- jačanje interakcije između institucija nadležnih za naplatu/ostvarenje prihoda (Porezna uprava, Nacionalni fond i dr.) sa sustavom riznice

**Hvala na
pozornosti!**

izvršenje.proracuna@mfin.hr

